

קוד האתיקה למלוים רוחניים במדינת ישראל

רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל

על המלוים הרוחניים בישראל לנהוג ביושר, בהגינות, בהתחשבות ובכבוד לכל אדם בכל מגעיו המקצועיים והחברתיים. עליהם לשאוף לדון "כל אדם לכף זכות" להיות "אומר מעט ועושה הרבה" ו"מקבל כל האדם בסבר פנים יפות".
(משנה, אבות א')

תמוז תשע"ב, יוני 2012.
אושר בהצבעה בהתכנסות הרשת 5 ביולי 2012.

ניסחה: עינת רמון (מכון שכטר, NAJC) בשיתוף עם נתן צ'רני וחני קרויזר (ברוח), אלי שרון ודבורה קורן (תשקופת), עדי סמסון (לקראת שליחות), רחל אלון – מרגלית (רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל), ברוך שלו (מזורים) מייק שולץ (רמב"ם), איתן אקשטיין (רטורנו), הילה זמר (בית המדרש לרבנים ע"ש שכטר), טליה לבנון (הקואליציה הישראלית לטיפול בטרומה), אריאל וורנר. יועצים מארה"ב: תרזה סנורטון (ACPE), ג'ון דבלדר (CPSP), סויל אסקוף, זהרה דוידוביץ' – פרקש, נעמי קאליש, דייוויד גליקסמן (NAJC), ועוד.

ספרות מקצועית עליה נשען המסמך: גבי שפיר, יהודית אכמון וגבריאל וייל (עורכים) סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי, ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, תשס"ח. בעיקר עמ' 659-757 (אסופה של קודים אתיים של המקצועות הטיפוליים).

כל העקרונות המוסריים אשר להלן הנזכרים במסמך בלשון זכר מתייחסים לאיש ולאשה כאחת, ללומדים, למלוים רוחניים ולמדריכים בתחום, ללא הבדל השקפת עולם או אורח חיים.

מונחי יסוד של הקוד האתי של המלוים הרוחניים בישראל:

- א. "מלווה רוחני מוסמך" - אדם אשר הוכשר לעסוק בתמיכה רוחנית בתכנית לימודים מוכרת, (כמבואר במסמך עקרונות ההכשרה של מלוים רוחניים בישראל), ועבר הליך הסמכה על ידי רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל ואשר מעניק שירות מקצועי של ליווי רוחני במסגרת מוסד ציבורי, במסגרת קהילתית ו/או במסגרת פרטית.
- ב. "מלווה" – אדם הנעזר בשירותי התמיכה הרוחנית.
- ג. "מדריך" – אדם שהשלים חובותיו בקורס ה"מחנכים בליווי רוחני", הוכשר לעמוד בראש תכנית הכשרה לליווי רוחני ו/או להדריך מלוים רוחניים.
- ד. "הרשת" – רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל שלקחה על עצמה לקדם ארגונים המעניקים שירותי ליווי רוחני ובעתיד תצטרך לקחת על עצמה, כארגונים מקצועיים מקבילים בחו"ל, גם לפקח על תכניות הכשרה וועדות האתיקה בתחום.

חלק ראשון: ערכי ועקרונות יסוד של מקצוע הליווי הרוחני בישראל (חלקם שאובים ממסמך עקרונות ההכשרה של מלוים רוחניים בישראל שנתקבל ברוב קולות על ידי רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל ביולי 2011).

1. הנחת היסוד הקיימת בתשתיתו של מקצוע הלוי/תמיכה רוחנית היא שכל אדם באשר הוא אדם זכאים לתמיכה רוחנית וכל אדם באשר הוא אדם יכול, נמצא כשיר מבחינה מקצועית ועבר הכשרה תואמת (כפי שפורט במסמך עקרונות ההכשרה) לעסוק במקצוע זה.
 2. כל אדם המוסמך לעסוק בליווי רוחני מתחייב, החל מרגע תחילת הכשרתו, לעקרונות של יושר אישי ואקדמי. בכלל זה: א. השתלמות מקצועית מתמשכת ובכללה: קבלת הדרכה מקצועית מן המדריכים המוסמכים בתחום ו/או מאנשי מקצוע אחרים המכירים את התחום, ו/או השתתפות קבועה בהשתלמות בתחום כמו גם קריאת ספרות מקצועית. ב. שמירת סודיות קלינית של מלווים ועמידה בעקרונות המקצועיים והאתיים של הלוי הרוחני.
 3. עם תחילת עיסוקו בתחום יחתום כל לומד בתכנית הכשרה של ליווי רוחני על מסמך התחייבות לעמוד בכללי האתיקה של התחום.
 4. בשל המגוון התרבותי, הדתי והעדתי הייחודי בקרב כלל האוכלוסיות בישראל, תשאף רשת הארגונים ללוי רוחני בישראל לבסס ולהקים תכניות שונות להכשרת מלווים רוחניים מקצועיים. תכניות אלו תפרושנה מניפה רחבה של השקפות עולם רוחניות ודתיות שונות במדינת ישראל.
 5. הרשת תעודד מגוון רחב, ככל הניתן, של קבוצות אוכלוסיה בישראל לזכות את חבריהן וחברותיהן בליווי רוחני על פי צרכיהם והשקפותיהם ולעודד הכשרת כח אדם בליווי רוחני בהתאם.
 6. המגוון המתבקש בכל הכרוך בפריסת מערכות הלוי הרוחני ומערכות ההכשרה לתמיכה רוחנית, בקרב כל רבדי האוכלוסיה במדינת ישראל אין בו כדי לפגוע בעקרונות המוסריים של המקצוע, המבוססים על האזנה וקבלה של כל אדם "באשר הוא שם".
 7. בשל ההקשר הרב-תרבותי של הליווי הרוחני ייתכנו מצבים בהם כי קשר חיובי בין מלווה רוחני למלווה לא יתאפשר מטעמים אישיים או מטעמים של פער בהשקפות עולם. במקרים אלו יפנה המלווה הרוחני את המלווה למלווה רוחני אחר, לאחר שעשה כל שביכולתו על מנת לגשר על הפער ובמידה וקיימת אפשרות כזו.
 8. הרשת המפקחת על העמידה בעקרונות המקצועיים של הליווי הרוחני בישראל תעודד מוסדות ציבור להעסיק ו/או לעמוד בקשר עם מגוון רחב של אנשי/נשות מקצוע בתחום הליווי הרוחני המייצגים מגוון רחב של השקפות עולם, אורחות חיים והשתייכויות קהילתיות.
 9. על מנת למסד את מקצוע הליווי הרוחני כמקצוע עצמאי, נקבע כי לא יסכים מלווה רוחני לעבוד בשכר בתפקיד זה במוסד ציבורי המפוקח על ידי משרד הבריאות ו/או הרווחה (דוגמת בית חולים, בית אבות, מוסד שיקומי) באותה עת בה הוא מועסק בתפקיד אחר באותו מוסד. על המלווה הרוחני ליידיע את המוסד המעסיק כי העסקתו במוסד ציבורי כמלווה רוחני בנוסף להעסקתו במקצוע רפואי, טיפולי או דתי אחר נוגדת את האתיקה של מקצוע הליווי הרוחני.
 10. במסגרות של העסקה פרטיות ו/או קהילתיות, אשר שירותיהם וזהותם הרעיונית מצומצמת ומוגדרת (דוגמת בית כנסת, קהילה, בית ספר ו/או טיפול פרטי) רשאי המלווה הרוחני, שהנו בעל מקצוע נוסף בתחום הרפואי הטיפולי או הדתי להתייחס לליווי הרוחני ככלי מקצועי נוסף. זאת, בתנאי שהמציג עצמו כמלווה רוחני עבר הכשרה מקצועית מלאה בתחום זה כמוסכם במסמך עקרונות ההכשרה שאומץ על ידי הרשת.
 11. על המלווה הרוחני לאבחן את מצוקותיו הרוחניות של אדם וללוות אדם אך ורק בתחום מומחיותו ובהתאם להכשרתו וניסיונו. על מנת למנוע עמימות בסוגיית ההבחנה בין המלווה הרוחני ותפקידיו ובין תפקידיהם של בעלי המקצועות הטיפוליים מצ"ב הבחנה בין מקרים בהם נדרש להפנות אדם למטפל מתחום בריאות הנפש ובין מקרים בהם מלווה רוחני יכול לסייע לאור הכשרתו הייחודית (במקרים של ספק יש לערב בהתלבטות ואולי גם בליווי איש בריאות הנפש).
- א. להלן הנחיות בנוגע למצבים בהם היעזרות במלווה הרוחני יכולה לסייע: א. כאשר אדם חווה מתח בנוגע למצבו הבריאותי- בכלל ובעת המתנה לתוצאות בדיקות רפואיות. ב. כאשר אדם מצפה לניתוח. ג. כאשר מתקבלת "בשורה רעה". ד. כאשר האדם נדרש להכריע הכרעה קשה. ה. כאשר עולה על סדר היום שאלה רוחנית. ו. כשחשים בצורך להתפלל עם מישהו, לקרוא עם אדם נוסף תהילים או תפילות אחרות ו/או ללמוד בחברותא טקסטים בעלי

משמעות דתית ורוחנית. ז. כאשר יש לאדם צורך/קיימת חובה/ בטקס דתי שיערך על ידי אדם אחר (על פי חוקי הדת או על פי תחושה אישית). ח. כשאדם מחפש משמעות בחיים, מבקש הנחייה מוסרית או סיוע בהתלבטות מוסרית, או בהתלבטות ביחס למסגרות משמעות שונות של חייו/חייה נוכח מחלה/אבדן/או כל סבל אישי אחר. ט. כאשר אדם שרוי באבל. י. כאשר אדם מתקשה לברר מה הן רגשותיו/תחושותיו. י"א. כאשר אדם חש בדידות. י"ב. בעת חרדה מן המוות או בעת דאגה לאדם העומד למות. י"ג. בעת שעולה צורך לחלוק לבטים דתיים ו/או פילוסופיים עם אדם נוסף. י"ד. שעה שנדרשת הנחייה רוחנית לרגל שמחה והודיה. ט"ו. בכל מצב בו עולה הצורך בהנחיה או בהכוונה בנוגע לנושאים דתיים/רוחניים, בנוגע לערכים רוחניים/דתיים ו/או בהפנייה לאנשי דת/רוח התואמים את עולמו/עולמה התרבותי/רוחני/דתי של המלווה.

ב. להלן הנחיות מתי נדרש להפנות לאיש/אשת בריאות הנפש: א. במצבי דכאון, נוכח מחשבות אובדניות, חרדות, כעסים מופרזים, קשיים בשינה וכל מצב המפריע לתפקוד היומיומי. ב. כשהמלווה מדווח על התמכרות לסמים, אלכוהול או חומרים ממכרים אחרים. ג. בעת שהתמודדות עם אתגרים במקומות העבודה ואתגרים חברתיים פוגעים ביכולת התפקוד של האדם נוכח קשיי החיים. ד. כאשר תגובות האדם היחיד למצבים הנן מופרזות ומוקצנות. ה. כאשר האדם הופך אליו בתגובה למתח נפשי. ו. בעת דיווח על קשיים בתפקוד המיני ו/או קשיים בקשר רציף עם בני המשפחה. ז. בעת דיווח על קושי להפריד בין דמיון למציאות, מחשבות טורדניות בלבול, טראומות מן העבר וכיו"ב. ח. לרגל תלונה על תחושות גופניות שאינן תואמות מאפייני מחלה כלשהי. ט. כשנתקלים בקושי של אדם לשמור על היגיינה אישית ולטפל בעצמו/בעצמה. י. בעת דיווח על הפרעות אכילה. י"א. כאשר ידוע כי במשפחת המלווה קיימים קשיים בתחום בריאות הנפש. י"ב. או בכל מצב בו נמצא המלווה בסכנת חיים.

חלק שני: כללי התנהלות מוסרית בתחום הדתי והתרבותי

הרקע לחלק זה: מדינת ישראל מתמודדת עם דקויות דתיות, אתיות ותרבותיות הייחודיות לה שאין להן מקבילות בעולם כולו. אי לכך, מעניקים כללים מוסריים אלו למלווה הרוחני הנחיות מפורטות יותר בנוגע לרגישויות הדתיות/תרבותיות אותן עלינו, כמלווים רוחניים בישראל, לקחת בחשבון.

הנחת יסוד: מקצוע הליווי הרוחני במדינת ישראל איננו מקצוע "דתי" הוא פתוח בפני כל אדם ואין עוסקים בו בהכרח אנשים בעלי אמונות דתיות או אורח חיים דתי קל וחומר, מנהיגים של קבוצות דתיות שונות. הגם שהמקצוע מסתייע לעתים קרובות בתכנים, במקורות ובעשייה הנחשבת "דתית" יש לנהוג בו על פי הנסיבות הייחודיות לכל מלווה. המקצוע פתוח לאנשים ונשים מכל מגוון הקשת הדתית, הרעיונית, הדתית והפוליטית בישראל, כל עוד יתחייבו להכשרה מקצועית כנדרש. לידע קודם בתחום הדת כמו גם לידע קודם בתחום מדעי הרוח, החברה והטבע בכלל ולניסיון החיים ערך מקדים ללימודו של מקצוע זה. עוד יש להוסיף שמקצוע הליווי הרוחני הנו, במהותו, לא הייררכי ועניינו להתלוות לאדם המסתייע בשירות זה על פי צרכיו הרוחניים. מהנחת יסוד זו משתלשלים העקרונות האתיים הבאים:

13. אדם המועסק כמלווה רוחני במוסד ציבורי לא יציג עצמו לכתחילה כבעל תואר אקדמי או דתי, או כבעל עמדה אידיאולוגית או פוליטית כזו או אחרת, אלא יתוודע למלווה בשמו בלבד וכמתמחה או מוסמך לעבודה בליווי רוחני. כך, גם יוצג על גבי התג שיינתן לו בבית החולים, בית האבות או בכל מוסד ציבורי אחר, או על כרטיס הביקור שלו כמלווה רוחני.
14. מלווה רוחני יחשוף היבים מתולדות חייו, זהותו, דעותיו והתנהלות חייו אך ורק על פי ההקשר של הליווי הרוחני ועל פי צרכיו של המלווה בלבד.

15. בכל מוסד ציבורי קיים סטטוס קוו דתי או תרבותי. חובת המלווה הרוחני לכבד סטטוס קוו זה ולא לערער בכל ההיבטים של התנהלותו האישית והמקצועית. על המלווה הרוחני לשתף פעולה באופן מלא עם כל הרשויות במוסד האחראיות על תחום הדת/התרבות כפי שנדרש ממנו לעשות כן בתחום הרפואי ובתחום הרווחה.
15. המלווה הרוחני לא יערוך טקס דתי או תרבותי אלא אם כן נתבקש לעשות כן על ידי המלווה או בני/בנות משפחתו ותוך כיבוד הפרטיות של המלווה ושל סביבתו החברתית.
16. פעילות מיסיונרית לגוניה אסורה במסגרת התמיכה הרוחנית. על כן לא יציע המלווה הרוחני לערוך טקס או פעולה בעלת משמעות דתית או תרבותית אלא אם כן קיימת סבירות גבוהה שהמלווה מעוניין בכך ולאחר שיוודא שטקס זה אינו מערער את דרכו הרוחנית והשתייכותו הקהילתית של המלווה ואין בעריכתו משום פעולה מיסיונרית שעניינה העברת האדם על דתו או העברתו מזרם רוחני או דתי אחד לאחר.
17. כל מלווה זכאי לבקש מן המלווה הרוחני הפנייה למלווה רוחני הקרוב יותר להשקפת עולמו הדתית ו/או הרוחנית ולקבל את העזרה המרבית למימושה של בקשה זו.
18. תחום הליווי הרוחני מתאפיין לעתים בעמימות דתית ותרבותית, מתוקף מגעו במצבים של סוף חיים או באנשים בעלי תודעה לא צלולה. נוכח עמימות זו, המהווה חלק מן המציאות המקצועית, על המלווה הרוחני לשאוף להכיר את העקרונות העיקריים של הדתות והזרמים במרחב הישראלי ולאזן בין גבולותיהם ובין רצונות המלווים.
19. במסגרת הענקת ליווי רוחני לקהילה ולחברים בקהילה, שהיא כמובן בעלת צביון דתי/תרבותי מוגדר רשאי/ת המלווה הרוחני ולעתים אף מחוייב (כמקובל בכל קהילה וקהילה) להציג תארו הדתיים או האקדמיים והשקפת עולמו האידיאולוגית ולהעניק שירותי ליווי רוחני לחברי וחברות הקהילה כאדם המזוהה עם תארים אלו.

חלק שלישי: אמינות מקצועית ופרטיות כמשתמע מעקרון כבוד האדם

20. מלווה רוחני מוסמך או לומד בתכנית לקראת הסמכה ללווי רוחני הנם אנשי מקצוע ו/או לומדים המקבלים על עצמם את עקרונות ההכשרה של רשת הארגונים ללווי רוחני בישראל משנת תשע"א. כפועל יוצא של ההכשרה המקצועית על המלווה הרוחני להכיר היטב את הגדרת הליווי הרוחני והקוד האתי של המקצוע, את תפקידו המקצועי וגבולותיו ולא לחרוג מסמכותו.
21. חובה על המלווה הרוחני לפעול ביושר מקצועי, מתוך מודעות לכישוריו ולמגבלותיו ולפרסם עצמו באופן צנוע ואמין.
22. על כל מלווה רוחנית להפנות את המלווים בעת הצורך לבעלי מקצוע אחרים עמם ולצידם הוא פועל (פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, רופאים אחיות ומטפלים אחרים), כמו גם לשתף פעולה עמם לצורך הטבת מצבו של המלווה כמבואר בסעיף 11 לעיל.
23. על המלווה הרוחני לדווח דיווחי אמת, מדויקים, לממונים עליו הן במסגרת המוסד הציבורי בו הוא עובד והן במסגרת הרשת.
24. על המלווה הרוחני לפעול בכבוד, בשיתוף פעולה ובהוגנות עם חבריו למקצוע ולמקצועות אחרים. עליו להימנע מעקיפת סמכויות, לתרום ולהתחלק בידיעותיו, בניסיונו המקצועי עם עמיתיו למקצוע.
25. מכל מלווה רוחנית מצופה מאמץ לשיפור ופיתוח המקצוע, להצגה נאותה של הליך ההכשרה המקצועית- על פי מסמך עקרונות ההכשרה של הרשת, להפצת הקוד האתי של המלווים הרוחניים בישראל ולהתעדכנות מתמדת בחידושים המקצועיים בארץ ובעולם.
26. על המלווה הרוחני להתאים ולהנהיר למלוויו ולמעסיקיו את החוזה הטיפולי (כלומר, מה הן הציפיות ההדדיות הסבירות של המלווה ושל המלווה זה מזה) מתוך הבנה והסכמה הדדית.
27. **סודיות ותיעוד הליך הליווי:** על המלווה הרוחני לתעד כמקובל במוסד בו הוא עובד ולסכם באופן מקצועי את מהלך הליווי ולדווח על פי הצורך על מצבו של המלווה בפני גורמים משפחתיים ומקצועיים כשהוא שומר על זהירות ועל כללי הסודיות המקובלים. מפאת ההיבטים האישיים העולים בהליך הליווי, תיעוד הליך הליווי צריך להיות שמור ולא נגיש במשך כל זמן הליווי. לאחר פרק זמן המוגדר על

- פי הכללים הייחודיים לכל מוסד ומוסד, בנפרד ישלח תיעוד הליווי לגריסה. לומדים בתכניות הליווי הרוחני השונות יקפידו, על פי הנהוג במוסד בו מתמחים או בתכנית בה לומדים, לטשטש זהות המלואים שבנוגע להם יתייעצו עם עמיתיהם ו/או עם מדריכיהם בתחום. בין היתר לא יוזכר שמו המלא של המלואה בתמלולים, אלא רק אות מתוך שמו בהתכתביות של התעייצות או בכל מסמכי ההדרכה והלמידה השונים. עשר שנים לאחר לאחר עזיבת אדם את תחום הליווי הרוחני עליו להשמיד כל הרשימות המתעדות את הליכי הליווי והלמידה שיש בהם התייחסות לבני האדם אותם ליוו.
28. סודיות בהליך ההדרכה: מדריכים בליווי רוחני לא יגלו מידע, חומר חסוי או פרטים חסויים של לומד או מודרך בתכנית ו/או בצוות, אלא על-פי דרישת חוק. זאת, כדי למנוע סכנה מיידית וברורה לאדם או לבני-אדם, במקרים בהם המדריכים נתבעים או נאשמים במשפט פלילי או משמעת הקשור לעבודתם בתחום זה. במדה וחשיפת חלק מן הפרטים נדרשת לצורך הכשרה ו/או התייעצות של המדריך שומה עליו לשנות הנתונים על מנת למנוע חשיפתם וכל פגיעה בפרטיות הלומד/ת. כל התיקים והרשימות המתעדים את הדרכת הלומד יושמדו כעבור מחצית השנה מיום סיום הגשותיו את כל המטלות הנדרשות על פי עקרונות ההכשרה. לוועדת ההסמכה ברשת הארגונים לליווי רוחני בישראל יועבר בהליך ההסמכה אך ורק מכתב המסכם את הליך הכשרתו ואת הערכתו של הלומד ומעיד על הגשתו את כל המטלות הנדרשות. עותק של מכתב זה יימסר גם ללומד עצמו. חמש שנים לאחר עזיבת המדריך את התחום עליו להשמיד תיעוד שיש בו חומר אישי הנוגע ללומדים עמו או למודרכים על ידו.
29. מלווה רוחני בעל/ת משרה במוסד ציבורי לא יעסק כמלווה רוחני או בכל תפקיד אחר באופן פרטי על ידי מלווים שהכיר לרגל עבודתו במוסד.
30. המלווה הרוחני יתנהל באופן הגון וישר מבחינה כספית ועסקית.
31. במסגרת עריכת מחקר בליווי רוחני יציין המלווה הרוחני את שם כל השותפים/שותפות למחקר ובכלל זה את שמות המתמחים בקורס להכשרה בליווי רוחני אשר סייעו לו במחקר- באם היו אכן שותפים למחקר. המלווה הרוחני ידבוק בכללי הדייקנות והאמינות הביבליוגרפית והמחקרית ויודא כי לא יאונה למלואים הנחקרים כל רע כתוצאה מן המחקר. בעת עריכת מחקר הכולל ראיונות יודא המלווה כי המלואים מודעים למחקר, למטרותיו והתנהלותו וכי הם משתפים עם החוקר פעולה מתוקף הבנתם והסכמתם.
32. המלווה הרוחני יקדם בברכה משוב מקצועי מן הממונים עליו, מן המלואים ומעמיתיו על עבודתו.
33. המלווה הרוחני לא יקבל דמי תיווך עבור יצירת התקשרות עם איש מקצוע אחר.

חלק רביעי: יחסים וגבולות בין מלווה רוחני ומלווה

34. סביבת התמיכה הרוחנית במהותה, יוצרת לעתים תחושה של קירבה ואינטימיות, פיזית ורגשית, בין המלווה הרוחני ובין המלווה. מעת לעת, נוצרת קירבה פיזית מסויימת בין התומכת/ת למלווה (כגון אחיזה ביד ליטוף הראש וכו'). ככלל, על המלווה הרוחני/ת להימנע מיחסי קירבה גופניים העלולים לעורר ציפיות מוטעות או פרשנויות מוטעות שסופן נזק למלווה.
35. על המלווה הרוחני להיות מודע ולהבחין היטב בין גילוי יחסי קירבה ומגע (פיזי ורגשי) התורמים להתרוממות רוח המלווה מתוך תהום תחושות הריק והייאוש, ובין ניצול לרעה של יחסי הקרבה הנוצרים במצבים של ליווי רוחני. בתחומים שהמגע הוא חלק בלתי נפרד מן התמיכה, על התומכת/ת להביא זאת מראש לידיעת המלווה ו/או בני/בנות משפחתו ו/או מעסיקיו ולהגדיר את אופי המגע בעת הבהרת מהות הליווי.

36. על המלווה הרוחני, קל וחומר על המדריך בתחום הליווי הרוחני להימנע מליצור קשר מיני, אירוטי או רומנטי מכל סוג שהוא עם מלווה או עם מודרך וכן להימנע מלפשוט בגדים בנוכחותו או לגרום למלווה לפשוט בגדים (למעט בגד עליון כדוגמת אפודה או מעיל).
37. על המלווה הרוחני להימנע מליצור קשר רומנטי ו/או מיני עם מטופל או מודרכת/ת במשך לפחות שנתיים מהמועד שבו הסתיים הטיפול בו או הדרכתו/ה .

חלק חמישי: יחסי מדריכים – לומדים ו/או מודרכים במקומות עבודה

38. מדריכים בליווי רוחני יוכשרו לכך על פי עקרונות ה"רשת" ועקרונות הכשרת מדריכים במסגרות בינלאומיות המותאמות לישראל כמבואר במסמך עקרונות ההכשרה מיולי 2011 וידריכו מתמחים בליווי רוחני או מלווים רוחניים מוסמכים במוסדות ההכשרה, במוסדות רווחה או בריאות או באופן פרטי. מתוקף תפקידם החינוכי עליהם להביא לידיעת הלומדים עמם ו/או מודרכיהם את עקרונות ההכשרה ואת הקוד האתי של המלווים הרוחניים בישראל. מצופה מהם להיות בעלי נסיון בתחום, גלות בקיאות בעקרונות ההכשרה, בכללים המוסריים של המקצוע ובגוף הידע של מקצוע הליווי הרוחני.
39. מדריכים בליווי רוחני יבהירו ללומדים בתחום הליווי הרוחני את מערכת הציפיות והדרישות מהם ואת שיטות ההערכה ומועדיה.
40. מדריכים בליווי רוחני ייראו עצמם מחויבים להתפתחותם ולצמיחתם של הלומדים והמתמחים בתחום, ויסייעו להם ללמוד ולבצע עבודתם המעשית על הצד הטוב ביותר.
41. במקרה של לומד/ת הנזקק או מביע רצון לטיפול אישי החורג מתחומי האחריות של ההכשרה בתחום הליווי הרוחני, יופנה הלומד על ידי המדריך לטיפול מתאים, או ללווי רוחני מתאים ויימנע מלהיכנס בעצמו לתפקיד המטפל האישי או המלווה הרוחני האישי (גם אם הכשרתו מתאימה לכך).
42. מדריך בליווי רוחני לא יאפשר לסטודנטים לבצע או להתיימר לבצע שרותים מקצועיים שהינם מעבר להכשרתו, רמת נסיונו וכישוריו. בכל מקרה של עבודה מעשית של סטודנט במסגרת הכשרתו, המחנכת אחראי למנוע נזק למלווים.
43. על הלומד לקבוע גבולות ברורים ביחסים בינו ובין הלומדים עמו, להימנע מניצול לרעה של יחסי מרות ומשבירת הגבולות המקצועיים בינו ובינם.

חלק שישי: הדרכה אתית בסוגיות מורכבות וטיפול בתלונות על חריגות מוסריות של תומכים רוחניים ב"רשת".

44. ועדת אתיקה: על מנת לפקח, לסייע בהתנהלות במצבים אתיים מורכבים ללבן ולהטיל סנקציות על עבירות על כללים אתיים אלו תוקם ברשת הארגונים ללווי רוחני בישראל ועדת אתיקה בת חמישה חברים המייצגים אירגוני ליווי רוחני המשקפים עמדות רוחניות מגוונות. אחת לשנה יתחלף חבר אחד בוועדה כך שיובטח רצף של חברים בה. החברים בוועדה צריכים להיות מוכרים כמלווים רוחניים בעלי שם מקצועי של התנהלות אתית תקינה ונכונות לדון במורכבויות אתיות הנוגעות ללווי הרוחני ללא משוא פנים וללא הטיית. יש לשאוף לכך שהמלווים הרוחניים ייצגו קשת רחבה ככל הניתן של דעות והשקפות עולם המיוצגות ברשת הארגונים ללווי רוחני בישראל.

45. ועדת האתיקה תדריך מלווים רוחניים בסוגיות אתיות מורכבות וראוי לפנות אליה על מנת לבקש אישור במידה ונדרשת חריגה או במידה ואין בהירות במקרים אתיים מורכבים.
46. הגשת קובלנה: אדם המעוניין להגיש תלונה על מלווה רוחני/ת או מדריך בתחום הליווי הרוחני יגיש לוועדת אתיקה תלונה בכתב המתארת את פרטי האירוע, זמן התרחשותו הנזק שנגרם כתוצאה ממנו וכו'.
47. בירור התלונה: משנתקבלה הקובלנה על שולחן וועדת אתיקה יזמן המלווה הרוחני או המדריך בליווי רוחני לראיון בו תוצג הקובלנה בפניו ותתקבל ותירשם תגובתו.
48. דין בקובלנה: בעקבות הקובלנה והתגובה לה יתקיים דיון בוועדת המוסר ובו יוחלט אילו בירורים נוספים נדרשים אילו פרטים חסרים לוועדה והאם יש לפנות לחקירה משטרתית.
49. סודיות: עד התקבל ההחלטה בעניין המלווה או המדריך נגדו הוגשה הקובלנה תשמר הבדיקה בסודיות חברי הוועדה מתחייבים שלא להדליף פרטיה לשום גורם חיצוני מחשש ל"לשון הרע".
50. סנקציות: וועדת אתיקה יכולה להחליט על א. אזהרה ב. השעיה זמנית ג. שלילת הסמכה לתמיד או באופן זמני ד. פניה לחקירה משטרתית בגין עבירה.
51. סודיות: משנתקבלה ההחלטה בעניין המלווה הרוחני או המדריך בתמיכה רוחנית יזמן זה לדיון בוועדת האתיקה. אופן יידוע הציבור בנוגע לעבירה האתית ולסנקציה יידון ברשת הארגונים לליווי רוחני בישראל.
52. ערעור: ביקש/ה האדם שהקובלנה נגדו נמצאה מוצדקת לערער על החלטת הוועדה יתאפשר לו הדבר תוך חודש ימים מיום קבלת הבשורה.
53. לדיון בערעור: יצטרפו לוועדת האתיקה שני חברי "רשת" נוספים המייצגים ארגונים ודעות שאינם מייצגים בוועדת המוסר.
54. הקוד האתי של המלווים הרוחניים בישראל יעודכן אחת לשנה לאור התפתחויות וסוגיות אתיות שתתחדשנה בתחום.
55. מקרים חריגים מבחינה אתית: וועדת האתיקה תדון במקרים בהם ניתן להחריג ולאפשר גמישות בכל הסעיפים האתיים הנזכרים לעיל. חברי רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל מוזמנים לפנות אליה בעוד מועד ולברר נושאים אתיים על מנת לשמור על עצמם על בני האדם אותם הם מלווים או מדריכים ועל שמו הטוב של המקצוע.